

Ειρήνη Χρήστου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Βυζαντινής Ιστορίας

Διεύθυνση: Τομέας Ιστορίας, Φιλοσοφική Σχολή, 4ος όροφος (κυψέλη 401),
Πανεπιστημιούπολη, 157 84 Αθήνα

Τηλέφωνο: 210 7277445

Fax: 210 7248979

E-Mail: ichres@arch.uoa.gr

Ώρες Υποδοχής

Εαρινό εξάμηνο 2015/6

Τρίτη 11.00-11.45

Τετάρτη 11.00-12.00

Πτυχιούχος και διδάκτωρ του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

♦ Ερευνητικά Ενδιαφέροντα:

Πολιτική ιστορία του Βυζαντίου. Διεθνείς σχέσεις. Αυτοκρατορική ιδεολογία. Διοίκηση και θεσμοί. Σχέσεις Πολιτείας και Εκκλησίας. Κοινωνία και καθημερινός βίος των Βυζαντινών. Αγιολογία. Επιγραφική. Σφραγιδογραφία.

♦ Μαθήματα:

Χειμερινό εξάμηνο: • **II 13 Βυζαντινή Ιστορία Α'** (προπτυχιακό) (βλ. Η-τάξη)

Βασικές δομές και τομές στην πολιτειακή, πολιτική, κοινωνική και οικονομική ιστορία της αυτοκρατορίας κατά την υπό εξέταση εποχή.

Τεκμηρίωση με τον ιστορικό σχολιασμό επιλεγμένων κειμένων από τις πηγές της περιόδου

• **Μεταπτυχιακό σεμινάριο: Η εποχή της Εικονομαχίας.**

Εποχή πολιτικών, κοινωνικών και θρησκευτικών αναταράξεων.

Διερευνώνται οι ποικίλες πτυχές της σύγκρουσης Πολιτείας και Εκκλησίας, ο ρόλος αυτοκράτορα, πατριάρχη, πολιτικών και εκκλησιαστικών παραγόντων, η συμμετοχή στρατού και λαού στη σύγκρουση, καθώς και οι συνέπειες στην πολιτική, κοινωνική και θρησκευτική ζωή της αυτοκρατορίας. Η έρευνα του πλούσιου πρωτογενούς υλικού (ιστορικά και αγιολογικά κείμενα, πρακτικά συνόδων κ.ά.π.) και η μελέτη της εκτεταμένης σύγχρονης βιβλιογραφίας, οδηγούν στην κριτική αποτίμηση μιας μακράς περιόδου της βυζαντινής ιστορίας, που υπήρξε καθοριστική για τον μελλοντικό προσανατολισμό της αυτοκρατορίας.

Εαρινό εξάμηνο:

• **II 212 Εξουσία και αμφισβήτηση στη βυζαντινή εποχή** (προπτυχιακό) (βλ. Η-τάξη)

Αναλύεται η βυζαντινή ιδεολογία περί αυτοκρατορικής εξουσίας και η δυνατότητα αμφισβήτησης του ηγεμόνα από πολιτειακούς παράγοντες και λαό. Μελετώνται επίσης ιστορικά γεγονότα που αναδεικνύουν την αμφισβήτηση της κεντρικής εξουσίας, όπως επεμβάσεις πολιτειακών παραγόντων για την καθαίρεση ή ανάδειξη αυτοκράτορα, στρατιωτικά κινήματα με στόχο την ανατροπή του αυτοκράτορα, λαϊκές εξεγέρσεις που εκφράζουν τη δυσφορία των πολιτών απέναντι σε συγκεκριμένες πράξεις και πολιτικές του ηγεμόνα.

• **ΣΙ 88 Βυζαντινές μορφές στον δημόσιο και ιδιωτικό χώρο τους** (προπτυχιακό) (βλ. Η-τάξη)

Ερευνάται και κρίνεται η προσωπική διαδρομή στον δημόσιο και ιδιωτικό χώρο σημαντικών παραγόντων της πολιτικής ζωής της μέσης βυζαντινής εποχής.

♦ Συμμετοχή σε επιστημονικές συναντήσεις:

Συμμετοχή σε διεθνείς επιστημονικές συναντήσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, μέλος Οργανωτικών Επιτροπών Συνεδρίων του Τμήματος και του Τομέα.

♦ Επιλογή Δημοσιευμάτων:

«Στοιχεία για την κοινωνία και τον καθημερινό βίο στην περιοχή της Λακωνικής (Θ' - ΙΒ' αι.)», *Βυζαντινά Μελέται* 2 [1990], 206-230 (σε συνεργασία με την Κατερίνα Νικολάου).

«Σύγκλητος-Συγκλητικοί κατά τη μέση βυζαντινή περίοδο. Οι μαρτυρίες αγιολογικών κειμένων και σφραγίδων», *Βυζαντινά* 14 (1994), 179-216 (επανεκδοση στο Β' τόμο του έργου *Βυζαντινή Αυτοκρατορία-Νεότερος Ελληνισμός* της Αικατερίνης Χριστοφιλοπούλου, Αθήνα 2006, σελ. 173-208).

«Οι αντιλήψεις των Βυζαντινών για την άσκηση της εξουσίας από γυναίκες (780-1056)», *Σύμμεικτα* 13 (1999), 49-67 (σε συνεργασία με την Κατερίνα Νικολάου).

Έργα και ημέρες δυτικών απεσταλμένων στην Κωνσταντινούπολη. Από την εποχή της Εικονομαχίας ως το Σχίσμα (726-1054), στη σειρά *Το Βυζάντιο και οι ξένοι*, αρ. 2, Ίδρυμα Γουλανδρή-Χορν, Αθήνα 2000.

«Άνδρες επιστήθιοι, οικείοι και συνήθεις τω βασιλεί. Η άλλη όψη μιας "εικόνας"», *Κλητόριον εις μνήμην Νίκου Οικονομίδη*, επιστ, επιμ. Φλωρεντία Ευαγγελάτου-Νοταρά, Τριανταφυλλίτσα Μανιάτη-Κοκκίνη, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2005, σελ. 27-47.

Αυτοκρατορική εξουσία και πολιτική πρακτική. Ο ρόλος του παραδυναστεύοντος στη βυζαντινή διοίκηση (τέλη 8ου – αρχές 11ου αιώνα), Αθήνα 2008, σελ. 360.

«Love, Hatred and Violence in the "Sacred Palace". The Story and History of the Amorian Dynasty», *Byzantion* 78 (2008), σελ. 87-102 (σε συνεργασία με την Κατερίνα Νικολάου).

«Ο Θεός σώζει τον βασιλέα ή πώς ο Θεός σώζει τον βασιλέα Βασίλειο Α'», *Φιλοτιμία, Τιμητικός τόμος για την ομότιμη καθηγήτρια Αλκμήνη Σταυρίδου-Ζαφράκα*, Θεσσαλονίκη 2011, 135-146.

«Εκφράσεις ευσέβειας του Βασιλείου Α' και του Λέοντος Στ'. Απόρροια της αυτοκρατορικής ιδεολογίας ή πράξη σκοπιμότητας; στο Τ. Γ. Κόλιας - Κ. Γ. Πιτσάκης (επιμ.), *Aureus. Τόμος αφιερωμένος στον καθηγητή Ευάγγελο Κ. Χρυσό*, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 2014, σελ. 837-846.

"Indices of Published Christian and Byzantine Inscriptions. An Old Project carried through with New Technologies", στο A. Rhoby (εκδ), *Inscriptions in Byzantium and beyond. Methods – Projects – Case Studies* [Österreichische Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Klasse Denkschriften, 478. Band, Veröffentlichungen zur Byzanzforschung Band 38.] Βιέννη 2015, 129-133 (σε συνεργασία με την Κατερίνα Νικολάου).

Τάξις και Βία στην Κωνσταντινούπολη (600-1028), Αθήνα 2015, σελ. 244.

♦ Υπεύθυνη ερευνών στο πλαίσιο προγραμμάτων του Πανεπιστημίου Αθηνών:

«Ευρετήριο εκδεδομένων βυζαντινών επιγραφών»

«Δημόσιος και ιδιωτικός βίος στην Κωνσταντινούπολη»

♦ Άλλες δραστηριότητες:

Μέλος ιστορικών επιστημονικών εταιρειών (Ελληνική Επιτροπή Βυζαντινών Σπουδών, Ελληνική Ιστορική Εταιρεία, Εταιρεία Έρευνας των Σχέσεων του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού με τη Δύση).